Hukuk Bölümü 2010/284 E. , 2010/356 K.

- 2247 SAYILI KANUN'UN 14 VE 19. MADDELERINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ

- İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU (2577) Madde 15
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

"İçtihat Metni"

Davacı : A.K.(Y.)

Vekili : Av. İ.K.

Davalılar : 1- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

Vekili : Hazine Avukatı N.K.

2- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (Emekli Sandığı- Devredilen)

Vekili : Av. M.G.

O L A Y : Davacının 3.10.2006 günlü dilekçesi ile, Sandığa tabi hizmetlerinin tespitini istemesi üzerine Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Emekli Sandığı Hizmet Borçlanması ve İşlemler Dairesi Başkanlığı'nın(Devredilen) 25.5.2007 gün ve 55.831.009 sayılı yazısı ile, hizmetinin tespit edilemediği, ancak, Sandığa tabi hizmeti olduğunu gösterir belgelerin, Kurumlarına gönderilmesinin temini halinde durumunun yeniden inceleneceği davacıya bildirilmiştir.

Davacı, bu işlemin iptali istemiyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nı davalı olarak göstermek suretiyle 25.6.2007 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ; 26.2.2009 gün ve E:2007/709, K:2009/310 sayı ile, dava dosyasında bulunan bilgi ve belgelerden, davacının hizmet sürelerinin tespiti isteminin davalı Sosyal Güvenlik Kurumu (Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü - Devredilen) tarafından dava konusu işlem ile reddedildiği, davacı tarafından diğer davalı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na karşı bir başvuruda bulunulmadığı ve söz konusu diğer davalı idare tarafından da davacı hakkında işbu uyuşmazlığa konu edilecek bir işlem tesis edilmediği görüldüğünden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1/c bendi uyarınca Tarım ve Köyişleri Bakanlığı husumet mevkiinden çıkarılarak davanın Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı husumetiyle incelendiği, davanın; İnönü Üniversitesi'ne devredilmiş bulunan davalı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı Malatya Hayvan Sağlık Memurları Müdürlüğü emrinde "daktilo memuru" olarak 9.3.1973 tarihinde göreve başlayan davacının, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'na tabi geçen hizmet sürelerinin tespitinin yapılarak tarafına bildirilmesi yolundaki başvurusunun, söz konusu tarihte işe giriş belgesinin bulunmasına karşın kurum ve şahıs emekli keseneklerinin yatırılmadığının anlaşılması nedeniyle hizmet tespitinin yapılamayacağına ilişkin 25.5.2007 tarih ve 55.831.009 sayılı davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işleminin iptali istemiyle açıldığı, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun 14. maddesinin (a) fıkrasında; iştirakçilerin emeklilik keseneğine esas aylık tutarları üzerinden her ay kesilecek %16 emeklilik keseneklerinin Sandığın gelirleri arasında yer aldığı ve ay başlarından sonra vazifeye girenlerin o aya ait eksik aylık veya ücretlerinden kesenek alınmayacağı, ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınacağı, 15. maddesinde; emeklilik keseneğinin Sandık mensuplarının aylık ve ücret tutarları üzerinden alınacağı ve yine 15. maddenin (f) bendinde ise; açıktan tayin edilen vekillerin, kanunlarına göre, aldıkları vekillik aylık veya ücretleri tutarları üzerinden emeklilik keseneğinin alınacağı hükmünün yer aldığı, Kanunun 16. maddesinde; emeklilik keseneklerinin kurumlarca aylık, ücret veya ödeneklerin bordrolarında gösterileceği ve bunların hak sahiplerine ödenmesi sırasında kesileceğinin belirtildiği, aynı Kanunun "Bu Kanunla Tanınan Hakların Başlangıcı" başlıklı 30. maddesinde; iştirakçilere bu kanunun 13. maddesi ile tanınan hakların durumlarına göre 14. maddenin (a) veya (b) fıkraları gereğince ilk alınan keseneklerin ilgili bulunduğu ay başından başlayacağı, "Fiili Hizmet Müddeti" başlıklı 31. maddesinde ise; fiili hizmet müddetinin, iştirakçinin bu kanunla tanınan haklardan faydalanmaya başladığı tarihten itibaren tam kesenek vermek suretiyle geçirdiği müddetler olduğu ve ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamının fiili hizmet müddeti sayıldığının hükme bağlandığı, dava dosyasının incelenmesinden; 6.3.1973 tarihinde Tarım Bakanlığı'na bağlı Malatya Hayvan Sağlık Memurları Okulu'nda "55.831.009" emekli sicil numarası verilerek "daktilo memuru" olarak göreve başlayan, ancak işe girişinin ardından yaklaşık bir yıl sonra kendi isteği ile görevinden istifa eden ve daha sonra 1995 tarihinden itibaren Sosyal Sigortalar Kurumu'na (S.S.K.) tabi olarak "isteğe bağlı" olarak "06.02.1995 06194" sicil numarası ile sigorta primlerini yatıran ve son olarak 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu hükümlerine göre "işe başladığı tarih ve yatırdığı primler" dikkate alındığında emeklilik hakkını elde ettiğini düşünen davacının, yukarıda bahsi geçen Emekli Sandığı'na tabi hizmetlerinin tespiti yolundaki isteminin, davacının Kurum kayıtlarında yer alan bilgilerine göre şahıs ve kurum emekli keseneklerinin yatırılmadığının anlaşılması nedeniyle hizmetinin tespitinin mümkün olmadığı gerekçesiyle reddedildiğinin anlaşıldığı, olayda, davacı Aynur Kösem tarafından, Emekli Sandığı'na tabi hizmet sürelerinin tespiti istemiyle Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008/17 sayılı Esasına kayıtlı tespit davasının açıldığı ve bu nedenle söz konusu tespit davası sonuçlanıncaya kadar Mahkemelerinde görülmekte olan iptal davasının bekletilmesinin istenildiği, bilahare davacı tarafından Tarım ve Köyişleri Bakanlığı hasım gösterilmek suretiyle açılan hizmet süresinin tespiti davası sonucunda Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 11.11.2008 tarih ve E:2008/17, K:2008/398 sayılı kararında, davacının 6.3.1973 tarihinde memuriyete başladığı sabit olduğundan davanın kabulüne karar verildiğinin görüldüğü, dava konusu uyuşmazlıkta, yukarıda yer verilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda, davacının 5434 sayılı Kanun'a tabi olarak çalıştığı sürenin kesin ve açık olarak tespit edilemediği, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin söz konusu tespit kararında da sadece davacının 6.3.1973 tarihinde memuriyete başladığının ifade edildiği, bunun dışında davacının memuriyetten ayrılış tarihinin de ortaya konulmadığı, buna bağlı olarak ne kadar süre ile memur olarak kendisine ücret ödendiğinin de belirlenemediği, bu durumda, yukarıda da açık olarak yazılı Kanun hükümlerinde belirtildiği üzere şahıs emeklilik kesenekleri ve kurum karşılıklarının yatırılmadığı çalışma sürelerinin Emekli Sandığı Kanunu'na tabi geçen hizmet süresinden sayılamayacağı görüldüğünden, davacı tarafından Malatya Hayvan Sağlığı Meslek Okulu'ndaki görevinde çalışması karşılığında anılan hizmet süresinin Emekli Sandığı'na tabi geçen hizmet süresinden sayılması yolundaki isteminin reddine ilişkin davalı idare işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili, idari yargıdaki dava devam ederken, davacının 6.3.1973 - 15.1.1974 tarihleri arasında Tarım Bakanlığına bağlı Malatya İli Hayvan Sağlık Memurları Okulu'nda memur olarak çalıştığının tespiti istemiyle Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nı davalı

olarak göstermek suretiyle 9.1.2008 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 4. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 11.11.2008 gün ve E:2008/17, K:2008/398 sayı ile, dava ve son celsedeki beyanları nazara alınarak davanın kabulü ile; davacının 6.3.1973 tarihinde memur olarak işe başladığının tespitine karar vermiş; bu karar, YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ'nin; 11.6.2009 gün ve E:2009/3170, K:2009/7861 sayılı kararı ile, kural olarak adli yargı yerinde idareyi belirli yönde işlem yapmaya zorlayıcı karar verilemeyeceği, davacı, dava dilekçesinde belirttiği günler arasında davalı idarede çalıştığının tespit edilerek, davalı idareyi belli doğrultuda işlem yapmaya zorlayıcı yönde bir karar verilmesini istediğine göre böyle bir uyuşmazlığın çözüm yerinin adli yargı olmayıp, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2. maddesi gereğince kamu hukuku kuralları içerisinde inceleme yapacak olan idari yargı yeri olduğu, şu durumda, yargı yolu bakımından Mahkemenin görevsizliği nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar verilmesi gerekirken, yerinde olmayan yazılı gerekçeyle, işin esası hakkında karar verilmiş olmasının usul ve yasaya uygun düşmediği gerekçesiyle bozulmuştur.

Bunun üzerine ANKARA 4. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 17.11.2009 gün ve E:2009/359, K:2009/352 sayı ile, davanın; tespit istemine ilişkin olduğu, Mahkemelerince yapılan yargılama sonunda verilen 2008/17-398 Esas-Karar sayılı kararın, temyiz istemi üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'ne gönderildiği, Dairenin 2009/3170-7861 Esas-Karar sayılı ilamı ile bozularak Mahkemelerine iade olunduğu, Yargıtay bozma ilamının taraf vekillerine tebliğ edilip, tashihi karar süresi geçtikten sonra açılan celsede usul ve yasaya uygun bulunan Yargıtay bozma ilamına uyulmasına karar verildiği, Mahkemelerindeki ihtilafın, davacının çalışma süresinin tespiti istemine ilişkin olup, kural olarak adli yargı mercilerinde idareyi belirli yönde işlem yapmaya zorlayıcı karar verilemeyeceği, davacı dava dilekçesinde belirttiği günler arasında davalı idarede çalıştığının tespit edilerek, davalı idareyi belli doğrultuda işlem yapmaya zorlayıcı bir karar yerilmesini istediğine göre böyle bir uyuşmazlığın çözüm yerinin adli yargı olmayıp, 2577 sayılı İYUK'un 2. maddesi gereğince kamu hukuku kuralları içerisinde inceleme yapacak olan idari yargı mercileri olduğu sonucuna varıldığı, bu bakımdan dava dilekçesinin yargı yolu yönünden reddine karar vermek gerektiği, davacı vekili son celsede davacı tarafından Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 2007/709 Esas sayılı dosyasında açtıkları davada verilen 2009/310 sayılı Kararla aynı yöndeki talebin reddine karar verilmiş olduğundan dosyanın karar kesinleştiğinde görevli yargı yolunu belirlemek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle yargı yolu açısından dava dilekçesinin reddine, idari yargı yerinde de aynı yöndeki talebin reddine karar verilmiş olduğundan dosyanın görevli yargı yolunu belirlemek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Asliye Hukuk Mahkemesince, bu karar ve davacı vekilinin, görev uyuşmazlığı nedeniyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi istemli dilekçesi üzerine adli yargı dosyası ile birlikte idari yargı dosyası Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Erdoğan BUYURGAN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, Ayper GÖKTUNA, Gürbüz GÜMÜŞAY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 20.12.2010 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" ve 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Anılan 14. madde hükmüne göre, tarafların olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunu ileri sürerek Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunabilmesi için: adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Öte yandan, 19. madde hükmüne göre, bir yargı yerinin re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunabilmesi için: tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada daha önce diğer yargı yerlerinden birisi tarafından görevsizlik kararı verilmiş ve bu kararın kesinleşmiş bulunması ve bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen yargı yerinin de davada görevsizlik kararı veren yargı yerinin görevli olduğu kanısına varması gerekmektedir.

Olayda, Asliye Hukuk Mahkemesince, idari yargı yerinde de aynı yöndeki talebin reddine karar verilmiş olduğundan dosyanın görevli yargı yolunu belirlemek üzere Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ve davacı vekili de, görev uyuşmazlığı nedeniyle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesini istemiş ise de; İdare Mahkemesince davanın esası hakkında karar verilmiş olup, ortada idari yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmadığından, 2247 sayılı Yasa'nın 14 ve 19. maddelerinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14 ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 14 ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 20.12.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.